

Statens Side blive taget et — efter den enkelte Ejendoms Forhold afpasset — rimeligt Hensyn til den meget betydelige Kreds af sønderjyske Landbrugere, der i sin Tid under Statens Medvirken fik ydet Støtte til Ordningen af deres Gældsforhold. Naar de omhandlede Lempelser ses paa Baggrund af den almindelige Rentesænkning for § 1-Laanene og den Frigørelse for det solidariske Ansvar i Hypoteklaanefonden, der foreslaas i § 4, mener man, at disse Foranstaltninger i Forening vil være i Stand til at yde et væsentligt Bidrag til Lettelse af det særlige Tryk, der hviler paa den Del af det sønderjyske Landbrug, som omfatter Flertallet af de haardest kriseramte.

Bestemmelsen i Paragraffens 5te Stykke er lempeligere end Bestemmelsen i § 20 i Lov Nr. 364 af 18. December 1933; da Statskassen er Kreditor, finder man det imidlertid rimeligt, at Lempelserne udstrekkes ogsaa til Kautionister, selv i Tilfælde, hvor det er aabenbart, at Kautionen vilde blive virksom. Man henviser angaaende et noget lignende Forhold til Bemærkningerne til Forslagets § 4 om Ophevelse af det solidariske Ansvar i Sønderjysk Hypoteklaanefond.

Til § 3.

Med Hensyn til Gæld af anden Art end den i § 1 nævnte med yderligt staaende Prioritet mener man, at der maa gaas frem efter den til enhver Tid gældende almindelige Lovgivning.

Der kan herved bl. a. henvises til, at Banker og Sparekasser har Ret til at anvende de ved Rentesækningsloven (Lov Nr. 143 af 1. Maj 1933) indvundne Beløb efter eget Skøn; disse Institutioner har derved Mulighed for at lempe Forpligtelserne for Landbrugere, der er stillet paa lignende Maade som de i nærværende Forslag §§ 1—2 omhandlede, men som enten slet ikke eller kun delvis har Laan af den i Forslagets § 1 nævnte Art.

For at lette disse Institutioner i saa Henseende foreslaas det i § 3 at yde Bidrag fra Staten til det nævnte Formaal, for saa vidt angaar Lempelser med Hensyn til Forrentningen.

Som nævnt i de indledende Bemærkninger vil dermed langt den overvejende Del af de højtprioriterede sønderjyske Landbrugsejendomme faa Mulighed for at opnaa Lempelser for langt den største Del af den Pantegæld, der har Sikkerhed efter 85 pCt. af Panteværdien.

Til § 4.

Renten af de af Laanekassen for Sønderjylland i Henhold til Lov Nr. 38 af 2. Marts 1927 ydede Laan til en højere Rente end $4\frac{1}{2}$ pCt. p. a. blev ved den af Finansministeren under 26. Marts 1931 i Henhold til Lov Nr. 141 af 3. Marts 1931 udstedte Bekendtgørelse nedsat til $4\frac{1}{2}$ pCt. p. a. Renten af de Laan, der er ydet gennem Laanekassen i Henhold til Lov Nr. 86 af 29. Marts 1924 om Foranstaltninger til Fremme af en hensigtsmæssig Jordfordeling mellem Landejendomme i de sønderjyske Landsdele, andrager ligeledes for en Del Laans Vedkommende $4\frac{1}{2}$ pCt. p. a.

Renten af Akkordlaan ydet gennem Laanekassen andrager for Tiden $4\frac{3}{4}$ pCt. p. a., Renten af de af Sønderjysk Hypoteklaanefond ydede Laan androg oprindeligt $5\frac{1}{2}$ pCt. p. a.; men blev i Henhold til Lov Nr. 83 af 31. Marts 1931 nedsat til 5 pCt. p. a. Den aarlige Ydelse andrager 6 pCt.

Renten af de til de sønderjyske Sparekasser og Andelskasser i Henhold til Realkreditkommissionens Betænkning ydede Laan er allerede ved nærværende Forslags Fremsættelse efter Forhandling med de laangivende Institutioner nedsat til 4 pCt. p. a.

Under Hensyn til Størrelsen af den Rente, der for Tiden erlægges af andre Laan med tilsvarende Sikkerhed, finder man, at Renten af de i § 1 under Nr. 1—4 nævnte Laan passende kan ansættes til 4 pCt. p. a.

Til den i Paragraffens 2det Stykke indeholdte Bestemmelse bemærkes, at Medlemmerne af Sønderjysk Hypoteklaanefond hæfter solidarisk for alle af Fondens indgaaede Forpligtelser. Allerede Bestemmelserne i Lov Nr. 312 af 4. December 1931 tilsigtede imidlertid at undgaa Udskrivning af Bidrag paa det solidariske Ansvar, idet de Forstrækninger, som i Henhold til nævnte Lovs Bestemmelser med Indenrigsministerens Godkendelse er ydet af Risiko-udligningsfonden til Reservefonden, ikke skal opføres som Passiver af Fonden ved Afgørelsen af Spørgsmaalet om, hvorvidt der af Medlemmerne skal ydes overordentlige Bidrag til Reservefonden.

De Forudsætninger, hvorunder det solidariske Ansvar er paataget af Fondens Laantagere, er ændret paa afgørende Maade under Landbrugskrisen; da Ansvaret kun faar Betydning overfor Statskassen som Garant for Fondens Laan, og da man maa formene, at en Udskrivning paa det solidariske Ansvar under Hensyntagen til, at